

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Legenda aurea sanctorum, sive Lombardica historia

Jacobus <Genua, Erzbischof>

[Lyon], 20. Juli 1486

De Septuagesima xxxi

[urn:nbn:de:bsz:31-289352](#)

¶ De Septuagesima.

seruabant. Inde igitur basilius recedens et manu illuc rediens inuenit ibidem corpus eius et arma: et lanceam sanguine cruentatam. Et ecce quidam de exercitu rediens dixit. Cui iulianus imperator in exercitu moreretur. ecce quidam miles ignotus cuius armis suis et lancea veniens et calcaribus virges equum auctoritate iulianum imperatorem impescit. et lanceam factiter vibrans ipsum valide per medium perforauit et subito abscedens nusquam comparauit. Ipse vero iulianus dum adhuc spiraret. sanguine suo sacrificatur in historia tripartita manu suam impletus. et in aeram proiecit dicens. Uicisti galilee vici isti. Sic ergo in his vocibus miserabiliter expirauit. Ab omnibus autem suis insepultus relinquit et a persis excoriatur. et de corio suo regi persarum substritorum efficitur.

¶ De festiuitatibus que eueniuntur infra tempus deuiationis.

Dico de festiuitatibus que occuruntur infra tempus quod partim continet sub tempore reconciliationis: partim sub tempore peregrinationis. quod tempus representat ecclesia a nativitate Christi usque ad septuagesimam. Sequitur videlicet de festiuitatibus que eueniuntur infra tempus deuiationis quod incipit ab adam et durauit usque ad moysen. quod tempus representat ecclesia a septuagesima usque ad pascha.

¶ De septuagesima xxxi.

Septuagesima signat tempus deuiationis sexagesima tempus viduationis. quinque gesima tempus remissionis. quadragesima tempus penteticus spiritualis. Inchoatur autem septuagesima a dominica in qua cantatur. Circumdecurrent me. et terminatur in sabbato post pascha.

Constituta est autem septuagesima propter tres rationes sicut innuit in summa de officio magistri iohannis beletib. scilicet propter redemptionem quoniam sancti patres statuerunt ut propter venerationem dei ascensionis in qua natura nostra celos ascenderit et super choros angelorum sublimata est. semper ipsa quinta dies solemnis et celebris habet. et in ea iesu non obseruaretur: quia in primitiva ecclesia eam solenitatem erat sicut prima feria. unde et tunc solenitatis processio fierat ad representandum processionem discepolorum: vel ipso:rum angelorum. Ideo in vulgare puerulum versus est: ut diei domice dicatur cognata dies ionis quod antiquitus fuit eque solensis. Sed festa sanctorum superuerunt et celebrare tot festa erat quasi onus: osum: ideo solenitas illa cessavit. In re-

demptione ergo illoꝝ dierum sancti patres unam septimanam quadragesimam in abstinentia addiderunt et septuagesimam vocauerunt. ¶ **B** Alia est propter significationem: quoniam per hoc tempus significatur deuiationis exilio et tribulatio totius humanae generis ab adam usque ad finem mundi: quod quidam exilium sub revolutione septem dierum peragit. et sub revolutione septem milies annorum includit. Per septuaginta enim dies. septuaginta centenas annorum intelligimur. Ab inicio autem mundi usque ad ascensionem sex milia annorum computamus et tunc vero. quicquid temporis sequitur usque ad finem mundi sub secundo millennario comprehendimus cuius terminum solus deus nouit. Nos igitur christi in sexta etate mundi ab hoc exilio in spe eterne retributionis redire innocentie stola propter baptismum eripuit. Sed tunc summato tempore nostri exilii utraq[ue] stola nos praeterea decorabit. Hinc est quod in hoc tempore deuiationis et exilii cantica letitiae deponimus: sed tamen in sabbato pasche unum alleluia decantamus tanquam in spe eternae patrie gratulantes. et stola innocencie in sexta etate per christum recuperantes. Qui etiam tractus subiicit per quem significat labor quem adhuc ad impletionem mandatorum dei habere debemus. In sabbato post pascha in quo ut dictum est terminatur septuagesima duo alleluia cantamus: quia completo binus mundi termino duplice stola glorie consequimur. ¶ **A**lia estratio propter representationem quam septuagesima representat septuaginta annos quibus filii israel sub captiuitate babilonica fuerunt. Et quemadmodum illi de poluerunt o: ganta sua dicentes: quoniam cantabimus canticum domini tecum. Sic et nos cantica laudis deponimus. Postea vero data illis licetia redeundi a circulo sexagesimo anno ceperunt letari et nos quoque in sabbato pasche tanquam in sexagesimo anno alleluia cantamus: et representando letiam. Sed tunc illi in apparatu redit: et in colligendo sarcinulas multum laborauerunt. et nos post alie luia tractu statim subiungimus qui labore sequitur. Sabbato autem quo septuagesima terminat duo alleluia cantamus: et plena letiam per quas puenerunt in patria figurantes. Hoc etiam tempus captiuitatis et exilii filiorum israel representat tempus nostrae peregrinationis quia sicut ipsi in sexagesimo anno sunt liberati: sic nos in sexta mundi etate. et sicut adhuc in colligendo sarcinulas laborauerunt: sic et nos etiam liberati in completione mandatorum laboramus. Sed cum ad patriam puerum fuerit. labor omnis cessabit. et gloria perfetta erit. et duplex alleluia in corpore et anima cantabimus. In hoc igitur

De Sexagesima

tempore exiliij ecclesia multis tribulatiōibus p̄ssa et fere in baratro desperatiōis posita: ab alto trahens suspiria clamat in officio et dicit. Circumderūt me gemit⁹ mortis tc. Et ostēdit multiplicē sui tribulationē quā habet et p̄ miseria contracta et p̄ dupli pena inflcta: et p̄ culpa quo ad aliquos cōmissa. Sed tamen ne desperet p̄ponit ei in euāgeliō et in epistola triplex salubre remediū et triplex premiū. Remediū est ut si ab illis vult p̄fecte liberari: in vinea anie sue laboret abscidēdo via et peccata. postea in stadio p̄sentis vite sue currat per penitētię opa: deinde viriliter in agone pugnet cōtra omnia diaboli temptamenta. Et si hoc fecerit triplex premiū habebit: quia laboranti dabitur denarius: currēti brauiū: pugnāti co:ona.

Quia etiā septuagesima significat tēpus nostre captiuitatis: p̄ponit nobis remediū per qđ à captiuitate possimus liberari. scz p̄ cursu fugiēdō per pugnā p̄eliādo: per denariū redimendo.

De Sexagesima xxxii. **A** Sexagesima inchoatur in dominica in qua cantatur Exurge quare obdormis domine. Et terminatur in quarta feria post pascha. Instituta est autē p̄ opter redēptionē: p̄ opter significationē. et p̄ opter representationem. Propter redēptionē quoniā melchiades papa et beatus silvester statuerūt: ut bis in omni sabbato comedere ne ppter abstinentiam quā homines sustinuerūt in sexta feria. in qua omni tēpore ieunā dum est natura debilitaref. In redēptionē ergo sabbatō illius tēporis vnam septimanā quadragesime addiderūt. et sexagesimā vocauerūt. Alia ratio est ppter significationē quoniā sexagesima significat tēpus viduitatis ecclesie et meroē illi: pro absentia sponsi: quoniā fructus sexagesimus debetur viduis. In consolationē autē illius pro absentia spōsi qđ ad celos rapē est: dantur ecclesie due ale. scz sex operū misericordie exercitatio: et de calogiō iplo. Unde sexagesima sonat sexies decem vtp sex intelligant sex opa misericordie: p̄ decem intelligat decalogus. **Tertia ratio** est p̄ opter representationē. Nā sexagesima non solū signifat tēpus viduitatis: sed etiā misteriū nostre redēptionis rep̄sentat. Nā per decez intelligit homo: qđ est decima dragma: eo qđ factus sit ut ruinas nouē ordinū repararet: vel intelligit per decez eo qđ cōstat ex quatuor: humoribus quantū ad eosq; et habet tres potētias in anima: scz memoriā intelligentiā et voluntatem que facte sunt ut seruant beatissime trinitati: vt in ipsam fideliter credam⁹.

ipsam seruenter diligam⁹. et semp in memoria tecneam⁹. Per sex intelliguntur sex misteriā per que bōmo decim⁹ est redemptus. que sunt incarnationis nativitas passio. desēcio ab inferos resurrectio et in celū ascēsio. Et p̄ēdī sexagesima usq; ad quar tam feriā post pascha i qua cantaf. Clemētē bōdicti patris mei quia illi qui in opibus misericordie se exēcent audient istud. venite benedicti ut ipse xp̄s te statur ubi tunc sponse ianua aperiet et ampli exū sponsi fruct. In epistola admonef ut instar pauli tribulationē de absēcia spōsi pacienter tolleret. In euāgeliō ut seminatōni bonoz operū semp̄ insistat. Et que quasi despās clamauerat circūde derunt me gemit⁹ mortis nūc quoq; ad se rediēs petit in officio in tribulationibz adiuvari et ab ipsiē cōripī dicēns. Exurge dñs tc. Et ponit ibi tūplex exurge. Quidā em sunt in ecclēsia qui aduersis premunf sed non deiçāunt. Quidam qui p̄mūtur et deiçāunt. Quidā qui nec premunf nec deiçāunt tamē quia aduersa nō tollerent piculum est ne pspēra ipsostrangāt. Clamat ergo ecclēsia ut exurgat quantū ad primos ipsostransfōrmando cum dormire videat ipsostransfōrmando. Clamat ut exurgat quantū ad secundos ipsostransfōrmando a quibus videat faciem auertisse ipsostransfōrmando repellēdo. Clamat ut exurgat quantū ad tercios ipsostransfōrmando adiuando et liberando.

De quinquagesima xxxiii. **A** Quinquagesima durat a domica i qua cantaf. Esto michi in dñū p̄tectorē tc et terminaf in ipso die pasche. **Insti**tuta est autē ppter sup̄plicationem et ppter significationē et ppter representationem. Propter sup̄plicationē quoniā cuz debeam⁹. xl. diebus ieunare ad similitudinē xp̄i et nō fuit ibi nisi xxvi. dies ieunabiles quia in dñicis non ieunat tū ppter letitiā et reuenciā resurrectōis tū exēplo xp̄i qui ipsa die resurrectōis bis comedit scilicet quando intravit ad discipulos ianuis clausis et illis obtulerūt ei partē piscis assi et fauū mellis et itez. cū discipulis euntibus in emaus secundū quosdā ideo p̄ supplicationē dñicarum additūs sunt quatuor dies. Et iterū clerici videntes qđ sicut p̄cedebant populū ordine ita p̄cedere deberēt sanctitate per duos iterū dies ante illos quatuor: abstinere et ieunare itipūt. Et sic vna septimana addita est qđ et quinquagesima nominat et hoc papa thelesphorus ordinavit ut ait amb̄osius. **Alla ratio** est ppter significationē quoniā quinquagesima signifat temp⁹ remissionis id est temp⁹ penitent. e in